

Είπαν για την

«Μου δόθηκε να γράφω σε μια γλώσσα που μιλιέται μόνον από μερικά εκατομμύρια ανθρώπων. Παρ' όλα αυτά, μια γλώσσα που μιλιέται επί δυόμισι χιλιάδες χρόνια χωρίς διακοπή και με ελάχιστες διαφορές. Η παράλογη αυτή, φαινομενικά, διάσταση αντιστοιχεί και στην υλικοπνευματική οντότητα της χώρας μου. Που είναι μικρή σε έκταση χώρου και απέραντη σε έκταση χρόνου. Και το αναφέρω όχι διόλου για να υπερηφανευθώ αλλά για να δείξω τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας ποιητής όταν χρησιμοποιεί για τα πιο αγαπημένα πράγματα, τις ίδιες λέξεις που χρησιμοποιούσαν μια Σαπφώ ή ένας Πίνδαρος π.χ. [...] Χωρίς να λησμονεί κανείς ότι στο μάκρος τόσων αιώνων δεν υπήρξε ούτε ένας, επαναλαμβάνω ούτε ένας, που να μη γράφτηκε ποίηση στην ελληνική γλώσσα. Να τι είναι το μεγάλο βάρος παράδοσης που το όργανο αυτό σηκώνει. Το παρουσιάζει ανάγλυφα η νέα ελληνική ποίηση».

Οδυσσέας Ελύτης: Λόγος στην Ακαδημία τής Στοκχόλμης

«Πρέπει να σπουδάσουμε καλύτερα την αρχαία για να καταλάβουμε την ιστορική αξία τής δημοτικής».

Γιάννης Ψυχάρης: Το Ταξίδι μου

«Γράφω την κοινή γλώσσα του λαού· όταν ή δημοτική μας δεν έχει μιὰ λέξη που μᾶς χρειάζεται, παίρνω τὴ λέξη ἀπὸ τὴν ἀρχαία καὶ προσπαθῶ νὰ τὴν ταιριάξω μὲ τὴ γραμματικὴ τοῦ λαοῦ».

Γιάννης Ψυχάρης: Το Ταξίδι μου

«Από τότε [7ο π.Χ. αιώνα] η ελληνική γλώσσα αποκτά μια συνεχή παράδοση που φθάνει ως την εποχή μας. Υπήρχαν βέβαια αλλαγές, αλλά δεν δημιουργήθηκε κάποιο ρήγμα στη συνέχεια, όπως έγινε ανάμεσα στα Λατινικά και τις ρομανικές γλώσσες. Τα Αρχαία Ελληνικά δεν αποτελούν ξένη γλώσσα για τον σημερινό Έλληνα, όπως συμβαίνει με τα Αγγλοσαξονικά για τον σύγχρονο Άγγλο [...]. Η συνέχεια του λεξιλογικού της αποθέματος [τῆς Ελληνικῆς] είναι εντυπωσιακή [...]. Και παρά το γεγονός ότι υπήρξαν πολλές ανακατατάξεις των μορφολογικών σχημάτων, υπήρξε και μεγάλη συνοχή· έτσι τα Ελληνικά αποτελούν, ακόμα και σήμερα, αρκετά εμφανώς έναν αρχαϊκό, ινδοευρωπαϊκό τύπο γλώσσας, όπως τα Λατινικά ή τα Ρωσικά».

Robert Browning: Η Ελληνική Γλώσσα, Μεσαιωνική και Νέα

«Η θητεία μου στην αρχαία ελληνική γλώσσα υπήρξε η σπουδαιότερη πνευματική μου άσκηση. Στη γλώσσα αυτή υπάρχει η πληρέστερη αντιστοιχία ανάμεσα στη λέξη και στο εννοιολογικό της περιεχόμενο».

Werner Heisenberg: Αυτοβιογραφία

«Ἐκ τῶν 4.900 περίπου λέξεων τῆς Καινῆς Διαθήκης σχεδὸν αἱ ἡμίσειαι, ἤτοι λέξεις 2.280, λέγονται καὶ σήμερον ἔτι ἐν τῇ κοινῇ λαλιᾷ· τῶν δὲ λοιπῶν αἱ πλεῖσται μὲν, 2.220, νοοῦνται καλῶς ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἀναγιγνωσκόμεναι ἢ ἀκουόμεναι, ὀλίγαι δὲ μόνον, περὶ τὰς 400, εἶναι ἀληθῶς ἀκατανόητοι ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ».

Γεώργιος Χατζιδάκις:
Περὶ τῆς ἐνότητος τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης

«Εγώ δεν ξέρω να υπάρχει παρά μία γλώσσα, η ενιαία γλώσσα, η Ελληνική, όπως εξελίχθηκε από την Αρχαία, που έφτασε να είναι το μεγάλο καμάρι μας και το μεγάλο μας στήριγμα».

Οδυσσέας Ελύτης

ελληνική γλώσσα ...

«Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὁ ἄνθρωπος, ἡ θάλασσα... Γιά κοιτάξετε πόσο θαυμάσιο πράγμα εἶναι νὰ λογαριάζει κανεὶς πῶς, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ μίλησε ὁ Ὅμηρος ὡς τὰ σήμερα, μιλοῦμε, ἀνασαίνουμε, καὶ τραγουδοῦμε μὲ τὴν ἴδια γλῶσσα. Κι αὐτὸ δὲ σταμάτησε ποτέ, εἴτε σκεφτοῦμε τὴν Κλυταιμνήστρα ποὺ μιλᾷ στὸν Ἄγαμέμνονα, εἴτε τὴν Καινὴ Διαθήκη, εἴτε τοὺς ὕμνους τοῦ Ρωμανοῦ καὶ τὸν Διγενὴ Ἀκρίτα, εἴτε τὸ Κρητικὸ Θέατρο καὶ τὸν Ἐρωτόκριτο, εἴτε τὸ δημοτικὸ τραγούδι. Καὶ ὅλοι αὐτοί, οἱ μεγάλοι καὶ οἱ μικροί, ποὺ σκέφτηκαν, μίλησαν, μέτρησαν ἑλληνικά, δὲν πρέπει νὰ νομίζετε πῶς εἶναι σὰν ἓνας δρόμος, μιὰ σειρὰ ἱστορικῆ, ποὺ χάνεται στὴ νύχτα τῶν περασμένων καὶ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ σᾶς. Πρέπει νὰ σκεφεῖτε πῶς ὅλα αὐτὰ βρίσκονται μέσα σας, τώρα, βρίσκονται μέσα σας ὅλα μαζί, πῶς εἶναι τὸ μεδούλι τῶν κοκάλων σας, καὶ πῶς θὰ τὰ βρεῖτε ἂν σκάψετε ἀρκετὰ βαθιὰ τὸν ἑαυτὸ σας».

Γ. Σεφέρης: Δοκίμης Α΄

«Ἡ ὅλη ἑλληνικὴ γλῶσσα παραβάλλεται πρὸς ἀρχαῖον πολυσύνθετον μέγαρον ὅπερ, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ὄρθιον ἰστάμενον, μεταρρυθμίσεις μόνον τινὰς κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας ὑφίστατο, ἐν τῷ συνόλω ὅμως τὸ ἀρχαῖον σχέδιον ἦτοι ἡ κλίσις καὶ αἱ λέξεις, διετηρήθη καλῶς. Πᾶσα δὴ ἄρα μελέτη αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γένηται ἄλλως ἢ ὡς σύνολον καὶ πᾶσα ἄλλη ἐξέτασις δὲν δύναται ἄλλως ἢ ὡς μεθοδικὸν σφάλμα νὰ χαρακτηρισθῆ».

Γεώργιος Χατζιδάκις:
Γλωσσολογικαὶ Ἐρευναι, τόμ. Α΄

«Στην πραγματικότητα αὐτὸ που μας ἐνδιέφερε περισσότερο ἦταν νὰ δείξουμε πόσο ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι κατάλληλη γιὰ νὰ περιγράψει κι ἄλλους κόσμους ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν μέσα στον ὁποῖο ἀναπτύχθηκε. Ἡ κατανόηση τῆς δικῆς μας γλῶσσας, ἡ ἐκ νέου ἀνακάλυψη τῆς οὐσίας τῆς· νὰ ποια εἶναι ἡ χρησιμότητά του νὰ γνωρίζει κανεὶς τὶς ἑλληνικὲς ρίζες. Οἱ ἑλληνικὲς ρίζες δίνουν στὴ γαλλικὴ τὸ πιο βαθύ στήριγμά της καὶ συγχρόνως τῆς παρέχουν τὴν πιο ὑψηλὴ δυνατότητα γιὰ ἀφαίρεση. Μακρινὴ πηγὴ τοῦ πολιτισμοῦ μας, ἡ Ελλάδα βρίσκεται ζωντανὴ μέσα στις λέξεις που λέμε. Σχηματίζει κάθε μέρα τὴ γλῶσσα μας».

Jean Bouffartigue–Anne-Marie Delrieu: Trésors des racines grecques

«Ὁ μόνον ὡς μέσον συνεννοήσεως σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ ἑλληνίζοντος κόσμου εἰς τὰ ἀπώτατα αὐτοῦ μέρη καὶ εἰς διαφορώτατα φύλα καὶ κοινότητας ἐχρησίμευεν ἡ ζῶσα ἑλληνικὴ κοινὴ γλῶσσα τῶν ἀλεξανδρεωτικῶν καὶ ρωμαϊκῶν χρόνων, ἀλλὰ ἦτο καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ γλῶσσα τῆς διεθνοῦς συγκοινωνίας τῶν βαρβάρων μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ρωμαίων, καὶ δὴ καὶ τῶν βαρβάρων πρὸς ἀλλήλους, τελευταῖον καὶ ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ κράτους, ἐν ὀλίγαις λέξεσιν ἐξετέλει ἔργον παγκοσμίου γλώσσης».

Karl Krumbacher: Τὸ πρόβλημα τῆς νεωτέρας γραφομένης ἑλληνικῆς

«Ὁ ἑλληνικὸς θρίαμβος στον πνευματικὸ πολιτισμὸ εἶναι ὅτι ἔδωσε τόσα πολλὰ σε τόσοσους πολλοὺς τομεῖς [...]. Τα επιτεύγματά τους στον τομέα τῆς γλωσσολογίας ὅπου ἦταν ἐξαιρετικὰ δυνατοί [οἱ Ἕλληνες], δηλαδή στὴ θεωρία τῆς γραμματικῆς καὶ στὴ γραμματικὴ περιγραφή τῆς γλῶσσας, εἶναι τόσο ἰσχυρά, ὥστε καὶ νὰ ἀξίζει νὰ μελετηθοῦν καὶ νὰ ἀντέχουν στὴν κριτικὴ. Επίσης εἶναι τέτοια που νὰ ἐμπνέουν τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὸν θαυμασμὸ μας».

R.H. Robins: A short history of linguistics

«Ἡ Λατινικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ, ἰδίως ἡ ἑλληνικὴ, ἀποτελοῦν ἀνεξάντλητη πηγὴ υλικῶν γιὰ τὴ δημιουργία ἐπιστημονικῶν ὄρων».

Webster's New International Dictionary